

Konsumentverket
Generaldirektör Cecilia Tisell
Box 48
651 02 Karlstad

Stockholm den 21 augusti 2023

Bästa Cecilia

Vi på SPF Seniorerna har nyligen skrivit en rapport om åldersgapet i pensionen.¹ Kortfattat kommer vi fram till att pensionerna skiljer sig utifrån ålder. Total pension är högst i åldersgruppen 65–69 år för att sedan successivt minska ju högre ålder. Det medför att pensionsnivåer bland relativt nyblivna pensionärer överskattar hur pensionen blir över tid och är inte särskilt representativa för hela gruppen seniorer.

En annan slutsats av vår rapport är generellt sett att seniorers utgifter förefaller underskattas och att det saknas realistiska och användbara budgetar för seniorhushåll.

Pensionärer är friska, aktiva och fullt kapabla att leva ett gott liv. Seniorer uppskattar livet precis som yngre. Och har motsvarande behov av inkomster för mat, kläder, socialt umgänge, fritidsaktiviteter, digitala verktyg och annat som hör livet till. Oavsett ålder ska man kunna känna sig fri ekonomiskt sett att göra ungefär det man önskar. Föråldrade stereotyper kring seniorer, där det ogrundat utgås från att våra utgifter skulle minska med åldern, måste motverkas.

Vår rapport slår fast att människors totala utgifter, utöver mat och bostad, inte minskar drastiskt med åldern. I många fall tillkommer dessutom nya eller växande utgifter, ofta kopplade till vård och hälsa. Med åldern blir ensamboende hushåll dessutom vanligare än sammanboende, kvinnor är i majoritet bland ensamboende och har i genomsnitt lägre pension. När pensionen samtidigt försvagas med åren blir detta en svår ekvation för många.

Om denna ekonomiska verklighet för seniorer inte framgår, som följd av att utgifter underskattas av till exempel myndigheter, kan konsekvenserna bli svåra för den enskilde som kan tvingas prioritera bort många för livet nödvändiga utgifter. Samt att det kan leda till felaktiga bedömningar från allt från kommuners socialtjänst och Pensionsmyndigheten till banker, pensionsbolag och politiker.

Ni på Konsumentverket har tillsammans med andra aktörer ett ansvar för att såväl utgifter som månadsbudgetar för människor i olika åldrar är pålitliga och relevanta.

¹ Den finns att ladda ner här: https://www.spfseniorerna.se/globalassets/forbund/sa-tycker-vi/rapporter/skrift-1_2023_aldersgapet-klar-16maj.pdf

I Konsumentverkets beräkning av hushållskostnader för 65 år och äldre ingår till exempel inte utgifter för sjukvård, glasögon, medicin, äldreomsorg eller tandvård (förutom en tandvårdsundersökning per år) – alla dessa ökar ofta med åren. Samma sak har påpekats av Pensionsmyndigheten.

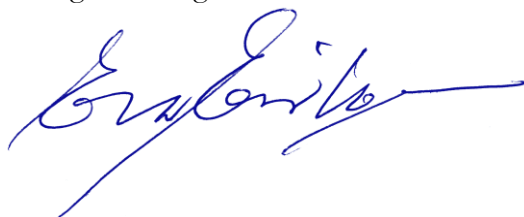
Även andra vanliga utgifter bland seniorer tenderar att undervärderas, så som utgifter för transporter, husdjur, RUT-tjänster mm. Eller socialt umgänge, fika/lunch på stan någon gång, andra nöjen. Dessutom bedöms, utan vidare motivering, en senior ha lägre kostnader än en 60-åring för mat, kläder och skor, hygien, fritid och mobiltelefon.

Vi vänder oss emot synsättet att utgifterna skulle minska med åldern. Detta är en föråldrad syn på seniorer som måste förändras. I detta sammanhang är det av särskild vikt att det offentliga inte bidrar till sådan åldersdiskriminering.

Realistiska och relevanta budgetkalkyler för seniorers utgifter behöver utvecklas för att framöver undvika att seniorers verkliga och nödvändiga utgifter inte längre underskattas. För att bedöma seniorers inkomstbehov menar vi på SPF Seniorerna att utgifter rörande vård, medicin och glasögon behöver ingå samt att vanliga utgifter som exempelvis RUT-tjänster, socialt umgänge, transporter, äldreomsorg, husdjur och tandvård (utöver en årlig undersökning) också tas hänsyn till.

Vi ser framemot att höras vidare för att träffas och diskutera dessa frågor.

Vänliga hälsningar

Eva Eriksson
Förbundsordförande

SPF Seniorerna är en av Sveriges största ideella organisationer med närmare en kvarts miljon medlemmar i nästan 800 föreningar över hela landet, samt Sveriges äldsta seniororganisation, bildad 1939. Förbundet är verkligt partipolitiskt och religiöst obundet och organiserar alla som har någon form av pension och deras partner.